

وزارت تحصیلات عالی
موسسه تحصیلات عالی اشراق
دیپارتمنت روان شناسی بالینی

استراتژی پلان پنج ساله

۱۴۰۱-۱۳۹۷

موسسه تحصیلات عالی اشراق

دیپارتمنت روان شناسی بالینی

۱۴۰۱-۱۳۹۷

بخش اول: بررسی وضعیت موجود

برنامه ها و پلان های استراتژیک الگوها و طرح هایی هستند که اهداف و سیاست های موسسات و سازمان ها را به یکدیگر پیوند داده و متنا سب با آن نتایج مبتنی بر نیازهای جامعه ارائه نموده و مسیرهای به سمت هدف را روشن می سازد. این برنامه ها به مدیران سازمان ها هم در شناسایی و تنظیم اهداف و هم در زمینه پیش بینی چالش ها و مشکلات پیش رو، کمک نموده و هم با تدوین راه حل ها و یا فرایند مقابله با چالش ها بقاء موسسه را تضمین نموده و موجبات رشد و توسعه آن را فراهم می آورد.

تدوین و تنظیم و اجراء صحیح و به موقع استراتژی پلان در فراهم نمودن زمینه توسعه در شرایط عادی و راه های بیرون رفت از مشکل در شرایط اضطراری موثر بوده و باعث مشخص شدن موضع گیری های سازمان و مشخص نمودن رهنمودها و تخصیص منابع و نیز اهداف در دوره های کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت می گردد.

موسسه تحصیلات عالی اشراق به عنوان نخستین موسسه تحصیلات عالی خصوصی در شهر باستانی هرات و نیز تنها دارنده رشته روانشناسی بالینی در سطح پوهنتون ها و موسسات تحصیلات عالی در سطح کشور همانند دیگر جوامع علمی و آکادمیک با تنظیم استراتژی پلان بر آن است تا با شناسایی توانایی ها بالقوه و بالفعل خویش و نیز مشخص نمودن ضعف های فعلی و احتمالی، تهدیدات داخلی و خارجی را شناسایی نموده و آنها را به فرصت مبدل نماید.

این پلان در راستای ظرفیت موجود رشته روان شناسی بالینی موسسه تحصیلات عالی اشراق و برای مدت پنج سال ترتیب گردیده است.

۱- معرفی دیپارتمنت (روان شناسی بالینی)

موسسه تحصیلات عالی اشراق به عنوان اولین موسسه تحصیلات عالی خصوصی در شهر هرات باستان فعالیت علمی خویش را در سال ۱۳۸۹ در غالب پوهنجهای انجینیری، حقوق و علوم سیاسی، اقتصاد و مدیریت و رشته روان شناسی بالینی آغاز نمود.

دیپارتمنت روان شناسی بالینی در سال ۱۳۹۰ تاسیس و مطابق با کاریکولم مصوب و تایید شده از سوی وزارت تحصیلات عالی مقطع لیسانس این رشته در قالب ۸ سمیتر درسی پلان گردید و پس از اتمام یک دوره چهار ساله در سال ۱۳۹۳ تعداد ۱۲ نفر از دانشجویان به عنوان نخستین فارغان رشته روان شناسی بالینی در سطح کشور وارد چرخه خدمات رسانی به اقسام آسیب پذیر جامعه گردیده و تلاش در راستای ارتقاء صحت روانی جامعه به ویژه باشندگان ولايت هرات را آغاز نمودند.

۱-۲ معرفی (شته)

روان شنا سی بالینی شاخه‌ای از روان شنا سی است که به درک، پیش‌بینی و درمان نابهنجاری، ناتوانی و آشفتگی‌های شناختی، هیجانی، زیست‌شناختی، روان‌شناختی، اجتماعی و رفتاری کمک می‌کند و در گستره وسیعی از جمعیت‌های در جستجوی درمان کاربرد دارد. نقش‌های اصلی روان شنا سان بالینی ارزیابی و تشخیص، مداخله و درمان، مشاوره، آموزش و نظارت بر کار روان‌درمانگرها، پژوهش و مدیریت می‌باشد و حیطه‌های کاری این رشته در شفایخانه‌های صحت روانی، محکمه‌های اطفال یا نهادهای نظارت بر جرائم، کلینیک‌های صحی و بهداشت روانی، مکاتب، و حتی محبس‌ها می‌باشد.

۱-۳ ساختار تشکیلاتی دیپارتمنت

الف: ریاست

محمد جواد حسین زاده

ب: اعضاء کادر علمی

مهرگان رضایی(دکتری روان شناسی تربیتی)

ماستر اسد الله نوروزی(روان شناسی عمومی)

ماستر محمد جواد حسین زاده(روان شناسی بالینی)

ج: مدیرت تدریسی

نوید رضا امینی

د: محصلان

سمستر هفتم		سمستر پنجم		سمستر چهارم		سمستر سوم		سمستر دوم		سمستر اول		تعداد
اناث	ذکور	اناث	ذکور	اناث	ذکور	اناث	ذکور	اناث	ذکور	اناث	ذکور	دانشجویان
۳۸	۹	۱۷	۶	۳۳	۷	۴۷	۵	۲۸	۵	۶۷	۲۲	نوبت صبح
۱۹	۴	۲	۵	۱۱	۹	۱۰	۴	۱۰	۳	۲۵	۵	نوبت شب
۷۰		۳۰		۶۰		۶۶		۴۶		۱۱۹		مجموع:

بخش دوم: بررسی انتظارات ، شاخص ها و عوامل موثر

۱- انتظارات ذی نفعان

الف: انتظارات وزارت تحصیلات عالی

- اجرای قوانین و لواحی
- تطبیق استراتژی های ملی
- تلاش در دست یابی به اهداف پلان استراتژیک وزارت تحصیلات عالی
- تلاش در جهت اهداف توسعه پایدار

ب: انتظارات هیئت موسسان

- رعایت قوانین و طرز العمل های بالا دستی
- تحقق پلان استراتژیک موسسه تحصیلات عالی اشراق
- استقلالیت آکادمیک
- کوشش در راستای تولید علم
- تلاش در راستای بومی سازی دانش

- بهره مندی از تمامی ظرفیت های موجود در جهت تربیت نیروی متخصص
- تلاش در راستای توسعه خدمات و کاهش هزینه ها

ج: انتظارات اعضاء کدر علمی

- رعایت عدالت و شایسته سالاری در جذب و استخدام نیروی انسانی
- تهیه و توسعه زیر ساخت های تحقیقاتی
- تامین امکانات و خدمات اداری و رفاهی
- حمایت مادی و معنوی از فعالیت های علمی و پژوهشی
- ایجاد زمینه جهت ارتقاء کمی و کیفی و معرفی به بورسیه های بلند مدت و کوتاه مدت
- ایجاد زمینه شرکت در همایش ها و سمینارهای علمی ملی و بین المللی
- اجراء اصولی قانون و تطبیق امتیازات و مجازات ها.

د: انتظارات دانشجویان

- استفاده از امکانات و تجهیزات مدرن آموزشی
- استفاده از میتودهای جدید آموزشی
- معیاری نمودن سرفصل ها و کاریکولم درسی و تطبیق صحیح نصاب درسی
- فراهم نمودن زمینه جهت انجام تحقیقات پژوهشی در سطح ملی و بین المللی
- همکاری های ثابت و مستمر با مراکز خدمات صحت روانی و کلینیک های روانی در سطح محلی و ملی
- رایزنی های ملی و بین المللی در زمینه اخذ و اعزام دانشجویان مستعد و ممتاز به بورسیه های بلند مدت و کوتاه مدت
- فراهم نمودن بسترها مادی و معنوی در زمینه انجام مونوگراف با موضوعات خدمات اجتماعی و درمانی از طریق رایزنی با ارگان های محلی و ملی
- شناسایی و تشویق دانشجویان ممتاز در پایان هر سمستر تحصیلی

- ایجاد زمینه جهت اجراء پروژه های عملی دانشجویان در مراکز خدماتی و درمانی در سطح شهر
- ایجاد زمینه های تحصیل در مقاطع تحصیلات تکمیلی
- همکاری و تقویت انجمان های دانشجویی
- برگزاری همایش ها و سمینارهای علمی در سطح ملی و محلی جهت ارتقاء سطح آگاهی عمومی در زمینه روان شناسی بالینی

ه: انتظارات فارغ التحصیلان

- برقراری ارتباط مستمر با فارغ التحصیلی و ارائه خدمات پشتیبانی در زمینه های علمی و آموزشی
- فراهم نمودن زمینه برای جذب دانشجویان در بازار کار
- برقراری تفاهم نامه با مراکز آموزشی و خدماتی و درمانی در سطح شهر جهت استخدام نیروهای فارغ التحصیل
- برگزاری ورکشاپ ها و دوره های دانش افزایی برای فارغ التحصیلان
- دعوت و نظر سنجی از دانشجویان مستعد جهت ارزیابی برنامه های دیپارتمنت
- پذیرش پیشنهادات موثر و سازنده فارغ التحصیلان در راستای ارتقاء کیفیت آموزشی

۴-۲ عوامل موثر (سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، تکنولوژیکی) فرصت ها و تهدیدها

الف: عوامل سیاسی

فرصت ها

- توجه خاص دولت جمهوری اسلامی افغانستان به تحصیلات عالی
- توجه خاص وزارت تحصیلات عالی و نیز وزارت صحت عامه به رشته روان شناسی
- توجه و تمرکز نهادهای بین المللی مقیم افغانستان در زمینه صحت روانی جامعه
- تاکید وزارت محترم صحت عامه در جذب نیورهای متخصص روان شناس در مراکز درمانی

- ایجاد زمینه های جدید علمی بین المللی در کشور
- جایگاه و اهمیت خاص ولایت هرات
- تهدیدها
- نا امنی و موجودیت فضای وحشت
- خلاصه شدن معیارهای کیفی در حد سند سازی
- عدم شکل گیری شبکه ارتباطات علمی بین پوهنتون ها و موسسات تحصیلات عالی در سطح ملی و بین المللی
- عدم ایجاد زمینه جهت تحقیقات گسترده و کلان در سطح محلی و ملی
- عدم پیگیری دولت به ویژه وزارت صحت عامه و وزارت معارف در زمینه جذب نیروهای متخصص روان شناس در مراکز صحی و نیز مکاتب
- عدم هماهنگی و همکاری بین پوهنتون هرات و دیگر پوهنتون ها و موسسات تحصیلات عالی در شهر هرات
- عدم توجه کافی و سرمایه گذاری دولت در انجام سروی های روانی در سطح محلی و ملی

ب: عوامل اقتصادی

فرصت ها

- توجه بخش خصوصی به ویژه مراکز خدمات درمانی به مسئله بهداشت روانی و مشاوره در سطح محلی و ملی
- ارتقاء تمایل مردم به هزینه کردن در راستای آموزش و تحصیل
- درک ضرورت و نیازمندی به نیروهای متخصص روان شناس از سوی بخش های دولتی و خصوصی و بالا رفتن بازار تقاضا
- نیاز NGO ها و نهادهای خصوصی به نیروهای متخصص روان شناس در راستای اجراء پروژه های صحی و خدمات اجتماعی به ویژه در زمینه اعتیاد و فرار از خانه

تهدیدها

- کاهش توان اقتصادی مردم در جهت تامین هزینه تحصیل
- بی توجهی دولت به ارتقاء زیر ساخت های خدماتی به ویژه در زمینه صحت روانی جهت افزایش زمینه کار برای فراغ التحصیلان
- نگاه سودجویانه داشتن به تحصیلات عالی از سوی سرمایه گذاران و عدم سرمایه گذاری در زمینه ارتقاء زیر ساخت ها
- نبودن یک ارگان و نهاد م شخص جهت ارزیابی و سنجش کیفیت و نظارت بر عملکرد صحیح و درست خدمات روانی در سطح محلی و ملی
- کم شدن اعتماد مردم به قشر روان شناس به جهت نبود یک ارگان و نهاد سنجشی در زمینه خدمات صحت روانی
- جذب نیروهای غیر متخصص توسط ارگان های دولتی و خصوصی در زمینه های مشاوره و روان شناسی

ج: عوامل اجتماعی

فرصت ها

- توجه خاص مردم به تحصیلات عالی در دهه اخیر
- تمايل و توجه ویژه نهادها و ارگان های دولتی و خصوصی به استخدام افراد متخصص در زمینه روان شناسی
- تغییر نگاه جامعه نسبت به تحصیل زنان
- بهبود نگرش مردم نسبت به رشته روان شناسی
- افزایش درک و اطلاعات عامه در مورد ضرورت و اهمیت رشته روان شناسی
- تبلیغات رسانه های محلی و بین المللی در مورد ضرورت و اهمیت مشاوره در زندگی امروز

تهدیدها

- نا امیدی مزمن در میان مردم به ویژه جوانان نسبت به او ضاع امنیتی و بهبود شرایط اقتصادی و اجتماعی در کشور
- نبود روحیه شایسته سالاری و تخصص محوری در میان مدیران سطح کلان
- عدم توجه وزارت تحصیلات عالی به اهمیت رشته روان شناسی به ویژه در ولایت هرات و نبود پوہنچی برای این رشته
- توجه بیش از حد جامعه و تمرکز بر روی برخی رشته های علمی به ویژه طب و انجینیری
- رشد کمی مراکز و کلینیک های صحت روانی و نبود ملاک مشخص جهت ارزیابی دقیق

عوامل تکنولوژیکی

فرصت ها

- دسترسی و سیع و گستردگی به منابع علمی و مأخذ جدید تحقیقات علمی عرضه شده در فضای اینترنت به ویژه در عرصه بیماری ها و اختلالات روانی
- گسترش فضای مجازی و امکان اشتراک در کانال ها و گروههایی با موضوعات روان شناسی
- امکان ایجاد ارتباطات گستردگی در سطح بین المللی با کمترین هزینه ها از طریق شبکه های ارتباطات اینترنتی و استفاده از خدمات مشاوره آنلاین

تهدیدها

- هزینه های سنگین اینترنت در مقایسه با دیگر کشورها و پایین بودن توان اقتصادی مردم
- نبود سرویس شخص و دقیق در مورد تعداد و گستره امراض و اختلالات روانی در سطح شهر
- جهت برنامه ریزی مدون و هدفمند
- سودجویی از امکانات فضای مجازی تو سط افراد ناآگاه و غیر متخصص و خدشه دار ساختن وجهه رشته و خدمات روان شناسی

بخش سوم: اهداف و استراتژی ها

(Vision)

احراز رتبه نخست در سطح پوهنچی ها و دیپارتمنت های روان شناسی در سطح کشور در افق برنامه پنج ساله از ۱۳۹۷ الی ۱۴۰۱ به وسیله جذب همکاری های علمی و پژوهشی نهادهای داخلی و بین المللی از طریق ایجاد نگرش مثبت به رشته روان شنا سی بالینی در میان علاقه مندان به این رشته با فراهم آوردن زمینه جهت کسب دانش تخصصی و ارتقاء ظرفیت های تحقیقاتی، و مبدل شدن به مرجع علمی جهت تنظیم و اجراء پروژه های ملی و محلی در زمینه ارتقاء صحت روانی و پیش گیری و درمان اختلالات روانی.

(Mission)

دیپارتمنت روان شنا سی بالینی بر آن است تا با تعامل و هم افزایی با نهادها و ارگانهای علمی و اجرایی در سطح ولایت هرات و نیز کل کشور، و تاسیس یک کلینیک صحت روانی به عنوان یک مرجع آکادمیک در عرصه ارتقاء سطح آگاهی عموم مردم از بهداشت روانی و ایجاد زمینه جهت درمان امراض روحی و روانی و ارتقاء سطح سلامت روانی جامعه، با همکاری اساتید متخصص و مدرس و بهره مندی از امکانات و تجهیزات مدرن آموزشی و زمینه های تحقیقاتی و پژوهشی، زمینه ساز حضور داد شجویان علاقمند و مستعد گردیده و موجبات تربیت نیروهای کارآمد و آموزش دیده، جهت رفع نیازهای بنیادی و گسترده کشور در زمینه صحت روانی را فراهم آورد.

ارزش ها:

- پایبندی به ارزش های انسانی و اسلامی
- ترویج شاخصه های سلامت روانی در سطح جامعه
- تولید و ترویج دانش مسلکی مطابق با معیارهای بین الملل و متناسب با نیازهای فرهنگی و اجتماعی جامعه
- پرورش و تامین نیروی متخصص و کارآمد

- اصلاح نگرش بدینانه به رشته روان شناسی و ترویج و تشویق فرهنگ مشاوره در سطح جامعه
- ایجاد زمینه جهت کارآفرینی و کاربردی سازی رشته روان شناسی در سطح جامعه

اهداف اصلی

- ✓ اصلاح و گسترش جایگاه و اهمیت و ضرورت رشته روان شناسی بالینی در سطح جامعه.
- ✓ توسعه خدمات بهداشت روانی در سطح جامعه از طریق آموزش مسلکی افراد علاقه مند.
- ✓ تربیت و پرورش استعدادهای فکری و مسلکی در زمینه امراض روانی با فراهم نمودن زمینه مساعد یادگیری تازه ترین نظریات و متدهای درمان.
- ✓ ارتقاء سطح همکاری های علمی- پژوهشی با مراکز علمی در سطح ملی و بین المللی
- ✓ فراهم آوردن امکانات ساخت افزاری و نرم افزاری آپدیت برای ایجاد زمینه پیشرفت علمی و تحقیقاتی.
- ✓ بالابدن سطح آگاهی عامه افراد جامعه از ضرورت و اهمیت صحت روانی از طریق برگزاری سمینارها و همایش و ورکشاپ های معلوماتی در سطح محلی و ملی.
- ✓ ایجاد زمینه جهت پیشگیری، تشخیص و درمان امراض روانی از طریق تاسیس کلینیک های تخصصی صحت روانی.
- ✓ اجراء پروژه های صحت روانی در سطح محلی و ملی.

اهداف فرعی

الف: آموزش

- ارزیابی مجدد کاریکولم و مفردات درسی دیپارتمنت به منظور آپدیت سازی.
- تلاش بیشتر در راستای تخصصی نمودن و متناسب سازی روند تدریس و کردیت های اعضاء کدر علمی.
- تلاش در راستای جذب دانشجویان بر اساس جندر.
- استاندارد سازی خدمات و امکانات اعم از کتابخانه، لابراتوار، و کلینیک.
- ایجاد زمینه جهت تبادله اطلاعات علمی و پژوهشی با پوهنتون ها و موسسات و مراکز علمی ملی و بین المللی.

- افزایش ظرفیت استادان در زمینه استفاده از روش های تدریس نوین و تلاش در راستای بهره مندی از آموزش الکترونیک (E Learning)
- تاسیس و توسعه دیپارتمنت های (روان شناسی عمومی و تربیتی و مشاوره و کودکان استثنائی)
- فراهم نمودن زمینه برای دعوت از استادان خارجی برای تدریس و نیز شرکت در سمینارها و ورکشاپ های علمی و پژوهشی.
- تقویت سیستم نظارت و تضمین کیفیت.
- نظارت مستمر بر پلان های انفرادی و جدول زمانی اساتید.
- برقراری رابطه و پیگیری های مستمر با فارغ التحصیلان دیپارتمنت جهت ارزیابی نیازها و رفع نقصان و کمبودی ها.

ب: تحقیقات

- افزایش میزان مهارت های نظری و عملی اساتید و دانشجویان در حوزه روش ها و مدیریت تحقیق.
- بررسی و ارزیابی مستمر فعالیت های تحقیقاتی اعم از تحقیقات صنفی و مونوگراف های پایانی دانشجویان
- عقد تفاهم نامه با موسسات علمی و پژوهشی جهت استفاده سریع و گستردگی از ژورنال ها و مقالات پژوهشی معتبر بین المللی.
- حمایت از پژوهش های تحقیقاتی و سمینارهای علمی اساتید در سطح دیپارتمنت و سطح محلی و ملی.
- ایجاد زمینه و تسهیلات ممکن جهت اشتراک اساتید و دانشجویان در کنفرانس ها و سمینارهای علمی در سطح ملی و بین المللی.
- تشویق و تقدیر از اساتید و دانشجویان فعال در عرصه چاپ کتاب و مقالات علمی و زمینه سازی جهت تولید علم.
- نشر مقالات علمی پژوهشی اساتید و دانشجویان در مجله اشرف.
- نیاز سنجی و خرید کتاب ها و ژورنال های معتبر علمی و گسترش کتابخانه تخصصی دیپارتمنت.

۵: خدمات و رفاه

- دریافت و استقبال از نظرات و پیشنهادات سازنده اساتید و دانشجویان.
- رسیدگی و پاسخگویی به انتقادات و شکایات دانشجویان.
- ارزیابی مستمر از روند پا سخ گویی صحیح و به موقع اساتید، آمربیت دیپارتمنت و تدریسی به خواسته های دانشجویان.
- برگزاری مسابقات و برنامه های تفریحی و ورزشی در سطح پوهنچی ها موسسه و نیز پوهنتون های دیگر در سطح محلی و ملی.
- برگزاری جلسات مستمر با انجمن دانشجویان و نمایندگان صنوف درسی جهت آگاهی از نیازها موجود و برطرف ساختن مسائل و چالش ها.
- همکاری مستمر با کلینیک صحت روانی موسسه اشرف و نیز دیگر مراکز خدمات صحت روانی در سطح محلی و ملی جهت بهره مندی دانشجویان از خدمات و طی مراحل عملی و دوره های سوپرویژن.
- برگزاری اردوهای فرهنگی و تفریحی در سطح صنوف و دیپارتمنت.
- ایجاد تسهیلات قرض الحسن و یا تسقیط شهریه دانشجویان بی بضاعت.

*****

این استراتژی پلان پنج ساله به تاریخ ۱۳۹۷/۳/۵ توسط دیپارتمنت روان شناسی بالینی تدوین گردیده و به تاریخ ۱۳۹۷/۳/۱۵ مورد تایید شورای دیپارتمنت روان شناسی بالینی قرار گرفته است.

رئیس دانشکده روان شناسی

محمد جواد حسین زاده